

KONSOLIDERAD VERSION
AV FÖRDRAGET
OM EUROPEISKA UNIONEN

(97/C 340/02)

INNEHÅLL

	Sida
I. Fördragstext	
Ingress	
AVDELNING I — Gemensamma bestämmelser	152
AVDELNING II — Bestämmelser om ändring av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen i syfte att upprätta Europeiska gemenskapen	154
AVDELNING III — Bestämmelser om ändring av Fördraget om upprättandet av Kol- och stålgemenskapen	154
AVDELNING IV — Bestämmelser om ändring av Fördraget om upprättandet av Atomenergigemenskapen	155
AVDELNING V — Bestämmelser om en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik	155
AVDELNING VI — Bestämmelser om polissamarbete och straffrättsligt samarbete	162
AVDELNING VII — Bestämmelser om ett närmare samarbete	169
AVDELNING VIII — Slutbestämmelser	170

II. PROTOKOLL (texten återges inte här)

Observera att de hänvisningar till artiklar, avdelningar och avsnitt i fördraget som finns i protokollet har anpassats i enlighet med de jämförelsetabeller som återfinns i bilagan till Amsterdamfördraget.

Protokoll som fogas till Fördraget om Europeiska unionen

— Protokoll (nr 1) om artikel 17 i Fördraget om Europeiska unionen (1997)

Protokoll som fogas till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen

— Protokoll (nr 2) om införlivande av Schengenregelverket inom Europeiska unionens ramar (1997)

— Protokoll (nr 3) om tillämpning av vissa inslag i artikel 14 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen på Förenade kungariket och Irland (1997)

— Protokoll (nr 4) om Förenade kungarikets och Irlands ställning (1997)

— Protokoll (nr 5) om Danmarks ställning (1997)

Protokoll som fogas till Fördraget om Europeiska unionen och fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskapen, Europeiska kol- och stålgemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen

- Protokoll (nr 6) fogat till Fördraget om Europeiska unionen och fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna (1992)
- Protokoll (nr 7) om institutionerna inför en utvidgning av Europeiska unionen (1997)
- Protokoll (nr 8) om lokalisering av säten för Europeiska gemenskapernas institutioner och vissa av deras organ och enheter samt för Europol (1997)
- Protokoll (nr 9) om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen (1997)

HANS MAJESTÄT BELGARNAS KONUNG, HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV DANMARK, FÖRBUNDSREPUBLICEN TYSKLANDS PRESIDENT, HELLENSKA REPUBLIKENS PRESIDENT, HANS MAJESTÄT KONUNGEN AV SPANIEN, FRANSKA REPUBLIKENS PRESIDENT, IRLANDS PRESIDENT, ITALIENSKA REPUBLIKENS PRESIDENT, HANS KUNG-LIGA HÖGHET STORHERTIGEN AV LUXEMBURG, HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV NEDERLÄNDERNA, PORTUGISISKA REPUBLIKENS PRESIDENT, HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRIANNIEN OCH NORD-IRLAND,

SOM ÄR BESLUTNA att övergå till en ny fas i den europeiska integrationsprocess som inleddes med upprättandet av Europeiska gemenskaperna,

SOM ERINRAR OM den historiska betydelsen av att delningen av den europeiska kontinenten har upphört och behovet av att skapa en fast grundval för uppbyggnaden av det framtida Europa,

SOM BEKRÄFTAR den vikt som de fäster vid principerna om frihet, demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt vid rättsstatsprincipen,

SOM BEKRÄFTAR den vikt som de fäster vid de grundläggande sociala rättigheterna såsom dessa fastställs i den europeiska sociala stadgan, som undertecknades i Turin den 18 oktober 1961, och i 1989 års gemenskapsstadga om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter,

SOM ÖNSKAR stärka solidariteten mellan sina folk samtidigt som de respekterar deras historia, kultur och traditioner,

SOM ÖNSKAR ytterligare stärka institutionernas demokratiska karaktär och effektivitet för att sätta dessa i stånd att inom en gemensam institutionell ram bättre fullgöra de uppgifter som har anförtrots dem,

SOM HAR FÖRESATT SIG att stärka och uppnå en konvergens mellan ekonomierna i sina länder samt att upprätta en ekonomisk och monetär union som i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag omfattar en gemensam och stabil valuta,

SOM ÄR BESLUTNA att med beaktande av principen om en hållbar utveckling och inom ramen för en förverkligad inre marknad, en ökad sammanhållning och ett förbättrat miljöskydd främja ekonomiska och sociala framsteg för sina folk samt att genomföra en politik som säkerställer att framsteg i fråga om ekonomisk integration åtföljs av motsvarande framsteg på andra områden.

SOM HAR FÖRESATT SIG att införa ett gemensamt unionsmedborgarskap för medborgarna i sina länder,

SOM HAR FÖRESATT SIG att genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik, vilken omfattar den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik som i enlighet med bestämmelserna i artikel 17 skulle kunna leda till ett gemensamt försvar, och därmed stärka den europeiska identiteten och självständigheten i syfte att främja fred, säkerhet och framsteg i Europa och övriga delar av världen,

SOM HAR FÖRESATT SIG att underlätta fri rörlighet för personer, samtidigt som säkerheten och tryggheten för deras folk säkerställs, genom att upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag,

SOM HAR FÖRESATT SIG att fortsätta processen för att skapa en allt fastare sammanslutning mellan de europeiska folken, där besluten fattas så nära medborgarna som möjligt i enlighet med subsidiaritetsprincipen,

SOM BEAKTAR de ytterligare steg som skall tas för att föra den europeiska integrationen framåt,

HAR BESLUTAT att upprätta en europeisk union och har för detta ändamål som befullmäktigade utsett

HANS MAJESTÄT BELGARNAS KONUNG

Mark EYSKENS, utrikesminister;
Philippe MAYSTADT, finansminister;

HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV DANMARK

Uffe ELLEMANN-JENSEN, utrikesminister;
Anders FOGH RASMUSSEN, ekonomiminister;

FÖRBUNDSREPUBLICEN TYSKLANDS PRESIDENT

Hans-Dietrich GENSCHER, utrikesminister;
Theodor WAIGEL, finansminister;

HELLENSKA REPUBLIKENS PRESIDENT

Antonios SAMARAS, utrikesminister;
Efthymios CHRISTODOULOU, ekonomiminister;

HANS MAJESTÄT KONUNGEN AV SPANIEN

Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ, utrikesminister;
Carlos SOLCHAGA CATALÁN, ekonomi- och finansminister;

FRANSKA REPUBLIKENS PRESIDENT

Roland DUMAS, utrikesminister;
Pierre BÉRÉGOVOY, ekonomi-, finans- och budgetminister;

IRLANDS PRESIDENT

Gerard COLLINS, utrikesminister;
Bertie AHERN, finansminister;

ITALIENSKA REPUBLIKENS PRESIDENT

Gianni DE MICHELIS, utrikesminister;
Guido CARLI, finansminister;

HANS KUNGLIGA HÖGHET STORHERTIGEN AV LUXEMBURG

Jacques F. POOS, vice premiärminister, utrikesminister;
Jean-Claude JUNCKER, finansminister;

HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV NEDERLÄNDERNA

Hans VAN DEN BROEK, utrikesminister;
Willem KOK, finansminister;

PORTUGISISKA REPUBLIKENS PRESIDENT

João de Deus PINHEIRO, utrikesminister;
Jorge BRAGA DE MACEDO, finansminister;

HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND

The Rt. Hon. Douglas HURD, utrikes- och samväldesminister;
The Hon. Francis MAUDE, statssekreterare för finansiella angelägenheter i finansdepartementet;

SOM, sedan de utväxlat sina fullmakter och funnit dem vara i god och behörig form, har enats om följande.

AVDELNING I
GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Artikel 1 (f.d. artikel A)

Genom detta fördrag upprättar de HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA mellan sig en EUROPEISK UNION, härafter kallad "unionen".

Detta fördrag markerar en ny fas i processen för att skapa en allt fastare sammanslutning mellan de europeiska folken, där besluten skall fattas så öppet och så nära medborgarna som möjligt.

Unionen skall grundas på Europeiska gemenskaperna samt den politik och de samarbetsformer som införs genom detta fördrag. Unionen skall ha till uppgift att på ett konsekvent och solidariskt sätt organisera förbindelserna mellan medlemsstaterna och mellan deras folk.

Artikel 2 (f.d. artikel B)

Unionen skall ha som mål att

- främja ekonomiska och sociala framsteg och en hög sysselsättningsnivå och att uppnå en väl avvägd och hållbar utveckling, särskilt genom att skapa ett område utan inre gränser, genom att stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen och genom att upprätta en ekonomisk och monetär union som på sikt skall omfatta en gemensam valuta i överensstämmelse med bestämmelserna i detta fördrag,
- hävda sin identitet i internationella sammanhang, särskilt genom att genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik, vilken omfattar den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik som i enlighet med bestämmelserna i artikel 17 skulle kunna leda till ett gemensamt försvar,
- stärka skyddet av medlemsstaternas medborgares rättigheter och intressen genom att införa ett unionsmedborgarskap,
- bevara och utveckla unionen som ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där den fria rörligheten för personer garanteras samtidigt som lämpliga åtgärder vidtas avseende kontroller vid yttre gränser, asyl, invandring och förebyggande och bekämpande av brottslighet,
- fullt ut upprätthålla gemenskapens regelverk och bygga ut det samt att därvid överväga i vilken utsträckning den politik och de samarbetsformer som införs genom detta fördrag kan behöva revideras för att säkerställa effektiviteten hos gemenskapens mekanismer och institutioner.

Unionens mål skall uppnås i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag och i överensstämmelse med de villkor och den tidsplan som fastställs i fördraget samt med beaktande av subsidiaritetsprincipen, såsom denna definieras i artikel 5 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Artikel 3 (f.d. artikel C)

Unionen skall ha en gemensam institutionell ram, som skall säkerställa konsekvens och kontinuitet i verksamheten för att nå dess mål samtidigt som gemenskapens regelverk följs och byggs ut.

Unionen skall särskilt säkerställa att den genomgående handlar samstämigt i relationerna med omvärlden inom ramen för sin utrikes- och säkerhetspolitik, ekonomiska politik och biståndspolitik. Rådet och kommissionen skall ansvara för sådan samstämmighet och samarbeta i detta syfte. De skall var och en inom ramen för sina befogenheter svara för att denna politik genomförs.

Artikel 4 (f.d. artikel D)

Europeiska rådet skall ge unionen de impulser som behövs för dess utveckling och fastställa allmänna politiska riktlinjer för denna utveckling.

Europeiska rådet skall bestå av medlemsstaternas stats- eller regeringschefer samt kommissionens ordförande. Dessa skall biträdas av medlemsstaternas utrikesministrar och en medlem av kommissionen. Europeiska rådet skall sammanträda minst två gånger om året under ordförandeskap av stats- eller regeringschefen i den medlemsstat som innehar ordförandeskapet i rådet.

Europeiska rådet skall förelägga Europaparlamentet en rapport efter varje sammanträde samt en skriftlig årsrapport om unionens framsteg.

Artikel 5 (f.d. artikel E)

Europaparlamentet, rådet, kommissionen, domstolen och revisionsrätten skall utöva sina befogenheter på de villkor och för de syften som har fastställts dels genom bestämmelserna i fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna och i senare fördrag och rättsakter om ändring eller komplettering av dessa fördrag och dels genom de övriga bestämmelserna i det här fördraget.

Artikel 6 (f.d. artikel F)

1. Unionen bygger på principerna om frihet, demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt på rättsstatsprincipen, vilka principer är gemensamma för medlemsstaterna.
2. Unionen skall som allmänna principer för gemenskapsrätten respektera de grundläggande rättigheterna, såsom de garanteras i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950, och såsom de följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner.
3. Unionen skall respektera den nationella identiteten hos sina medlemsstater.
4. Unionen skall se till att den har de medel som den behöver för att nå sina mål och genomföra sin politik.

Artikel 7 (f.d. artikel F 1)

1. Rådet, som skall sammanträda på statschefs- eller regeringschefs nivå, får på förslag från en tredjedel av medlemsstaterna eller från kommissionen och efter Europaparlamentets samtycke, samt efter att ha uppmanat den ifrågavarande medlemsstatens regering att framföra sina synpunkter, enhälligt slå fast att en medlemsstat allvarligt och ihållande åsidosätter principer som anges i artikel 6.1.

2. När detta har fastslagits får rådet, som skall fatta beslut med kvalificerad majoritet, besluta om att tillfälligt upphäva vissa av de rättigheter som den ifrågavarande medlemsstaten har till följd av tillämpningen av detta fördrag, inbegripet rösträtten i rådet för företrädaren för den medlemsstatens regering. Rådet skall därvid beakta de möjliga följder som ett sådant tillfälligt upphävande kan få för fysiska och juridiska personers rättigheter och skyldigheter.

Den ifrågavarande medlemsstatens skyldigheter enligt detta fördrag skall under alla omständigheter fortsätta att vara bindande för den staten.

3. Rådet får senare med kvalificerad majoritet besluta om att ändra eller återkalla åtgärder som har vidtagits enligt punkt 2, när den situation som ledde till att åtgärderna infördes har förändrats.

4. Vid tillämpningen av denna artikel skall rådet fatta beslut utan att beakta rösten från företrädaren för den ifrågavarande medlemsstatens regering. Att personligen närvarande eller företrädade medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att sådana beslut som avses i punkt 1 antas. En kvalificerad majoritet skall anses vara samma andel av de berörda rådsmedlemmarnas vägda röster som den som anges i artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Denna punkt skall också tillämpas om rösträtt i enlighet med punkt 2 tillfälligt inte får utövas.

5. Vid tillämpningen av denna artikel skall Europaparlamentet fatta beslut med två tredjedelar av de avgivna rösterna, vilka skall representera en majoritet av dess ledamöter.

AVDELNING II

**BESTÄMMELSER OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET
OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA EKONOMISKA GEMENSKAPEN
I SYFTE ATT UPPRÄTTA EUROPEISKA GEMENSKAPEN***Artikel 8* (f.d. artikel G)

(återges ej här)

AVDELNING III

**BESTÄMMELSER OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET
OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGEMENSKAPEN***Artikel 9* (f.d. artikel H)

(återges ej här)

AVDELNING IV

**BESTÄMMELSER OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET
OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN**

Artikel 10 (f.d. artikel I)
(återges ej här)

AVDELNING V

BESTÄMMELSER OM EN GEMENSAM UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK

Artikel 11 (f.d. artikel J 1)

1. Unionen skall fastställa och genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik som omfattar alla områden inom utrikes- och säkerhetspolitiken och som skall ha som mål att

- skydda unionens gemensamma värden, grundläggande intressen, oavhängighet och integritet i överensstämmelse med grundsatserna i Förenta nationernas stadga,
- på alla sätt stärka unionens säkerhet,
- bevara freden och stärka den internationella säkerheten i enlighet med grundsatserna i Förenta nationernas stadga samt i enlighet med principerna i Helsingforsavtalets slutakt och målen i Parisstadgan, inbegripet de som gäller yttre gränser,
- främja det internationella samarbetet,
- utveckla och befästa demokratin och rättsstatsprincipen samt respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

2. Medlemsstaterna skall aktivt och förbehållslöst stödja unionens utrikes- och säkerhetspolitik i en anda av lojalitet och ömsesidig solidaritet.

Medlemsstaterna skall arbeta tillsammans för att förstärka och utveckla sin ömsesidiga politiska solidaritet. De skall avstå från varje handling som strider mot unionens intressen eller kan minska dess effektivitet som en sammanhållande kraft i de internationella relationerna.

Rådet skall säkerställa att dessa principer följs.

Artikel 12 (f.d. artikel J 2)

Unionen skall sträva efter att förverkliga de mål som anges i artikel 11 genom att

- bestämma principerna och de allmänna riktlinjerna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken,
- besluta om gemensamma strategier,
- besluta om gemensamma åtgärder,
- anta gemensamma ståndpunkter,
- stärka det systematiska samarbetet mellan medlemsstaterna om deras politik.

Artikel 13 (f.d. artikel J 3)

1. Europeiska rådet skall bestämma principerna och de allmänna riktlinjerna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, inklusive för frågor som har försvarsmässiga konsekvenser.

2. Europeiska rådet skall besluta om gemensamma strategier som skall genomföras av unionen på områden där medlemsstaterna har viktiga gemensamma intressen.

I de gemensamma strategierna skall anges dessas mål och varaktighet samt de medel som unionen och medlemsstaterna skall ställa till förfogande.

3. Rådet skall fatta de beslut som behövs för att fastställa och genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken på grundval av de allmänna riktlinjer som Europeiska rådet har antagit.

Rådet skall rekommendera Europeiska rådet gemensamma strategier och genomföra dessa, särskilt genom att besluta om gemensamma åtgärder och anta gemensamma ståndpunkter.

Rådet skall säkerställa enhetlighet, konsekvens och effektivitet i unionens handlande.

Artikel 14 (f.d. artikel J 4)

1. Rådet skall besluta om gemensamma åtgärder. De gemensamma åtgärderna skall avse specifika situationer där operativa insatser från unionens sida anses nödvändiga. De skall ange mål, omfattning, de medel som skall ställas till unionens förfogande, vid behov varaktighet, samt på vilka villkor de skall genomföras.

2. Om förhållandena ändras på ett sätt som är av väsentlig betydelse för en fråga som är föremål för en gemensam åtgärd, skall rådet se över principerna och målen för åtgärden och fatta de nödvändiga besluten. Så länge rådet inte har fattat beslut skall den gemensamma åtgärden bestå.

3. Gemensamma åtgärder skall vara förpliktande för medlemsstaterna vid deras ställningstaganden och handlande.
4. Rådet får anmoda kommissionen att förelägga rådet lämpliga förslag i frågor som rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken för att säkerställa genomförandet av en gemensam åtgärd.
5. Information skall lämnas om varje nationellt ställningstagande eller nationell åtgärd som planeras inom ramen för en gemensam åtgärd; informationen skall lämnas i så god tid att föregående samråd kan ske inom rådet om det behövs. Skyldigheten att lämna förhandsinformation skall inte gälla åtgärder som endast innebär att beslut av rådet förs över till nationell nivå.
6. Om förändringar i situationen gör det absolut nödvändigt och i brist på beslut av rådet får medlemsstaterna — med beaktande av de allmänna målen för den gemensamma åtgärden — vidta de brådskande åtgärder som behövs. De berörda medlemsstaterna skall genast underätta rådet om sådana åtgärder.
7. Om genomförandet av en gemensam åtgärd medför allvarliga svårigheter för en medlemsstat, skall denna lägga fram saken för rådet som skall överväga frågan och söka lämpliga lösningar. Sådana lösningar får inte strida mot målen för den gemensamma åtgärden eller minska dennas effektivitet.

Artikel 15 (f.d. artikel J 5)

Rådet skall anta gemensamma ståndpunkter. Dessa skall ange unionens inställning till en särskild fråga av geografisk eller tematisk karaktär. Medlemsstaterna skall se till att deras nationella politik överensstämmer med de gemensamma ståndpunkterna.

Artikel 16 (f.d. artikel J 6)

Medlemsstaterna skall informera och samråda med varandra inom rådet om alla utrikes- och säkerhetspolitiska frågor av allmänt intresse för att säkerställa att unionens inflytande utövas så effektivt som möjligt genom ett konvergent uppträdande.

Artikel 17 (f.d. artikel J 7)

1. Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken skall omfatta alla frågor som gäller unionens säkerhet, inklusive den gradvisa utformningen i enlighet med andra stycket av en gemensam försvarspolitik som skulle kunna leda till ett gemensamt försvar, om Europeiska rådet beslutar det. Europeiska rådet skall i så fall rekommendera medlemsstaterna att anta ett sådant beslut i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser.

Västeuropeiska unionen (VEU) är en integrerad del av unionens utveckling som ger unionen tillgång till operativ kapacitet, särskilt såvitt avser punkt 2. Den stöder unionen när det gäller att i enlighet med denna artikel utforma de aspekter på den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken som har försvarsmässiga konsekvenser. Unionen skall i enlighet med detta främja närmare institutionella förbindelser med VEU inför möjligheten av VEU:s införlivande med unionen, om Europeiska rådet beslutar det. Europeiska rådet skall i så fall rekommendera medlemsstaterna att anta ett sådant beslut i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser.

Unionens politik enligt denna artikel skall inte påverka den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik och den skall respektera de förpliktelser som vissa medlemsstater, som anser att deras gemensamma försvar förverkligas genom Atlantpaksorganisationen (NATO), har enligt Nordatlantiska fördraget och vara förenlig med den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik som har upprättats inom den ramen.

Den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik skall, på det sätt som medlemsstaterna anser lämpligt, stödjas av samarbete mellan dem på krigsmaterielområdet.

2. De frågor som avses i denna artikel skall omfatta humanitära insatser och räddningsinsatser, fredsbevarande insatser och insatser med stridskrafter vid krishantering inklusive fredsskapande åtgärder.

3. Unionen kommer att anlita VEU för att utarbeta och genomföra de av unionens beslut och åtgärder som har försvarsmässiga konsekvenser.

Europeiska rådets behörighet att lägga fast riktlinjer i enlighet med artikel 13 skall också gälla såvitt avser VEU i de frågor där unionen anlitar VEU.

När unionen anlitar VEU för att utarbeta och genomföra unionens beslut om de insatser som avses i punkt 2, skall unionens alla medlemsstater ha rätt att delta fullt ut i de ifrågavarande insatserna. Rådet skall i samförstånd med VEU:s institutioner besluta om de praktiska arrangemang som är nödvändiga för att göra det möjligt för alla medlemsstater som medverkar i dessa insatser att fullt ut och på lika villkor delta i planering och beslutsfattande inom VEU.

Sådana beslut som har försvarsmässiga konsekvenser och som behandlas i denna punkt skall fattas utan att det påverkar den politik och de förpliktelser som avses i punkt 1 tredje stycket.

4. Bestämmelserna i denna artikel skall inte hindra utvecklingen av ett närmare samarbete mellan två eller flera medlemsstater på bilateral nivå inom ramen för VEU och Atlantpaktens, förutsatt att ett sådant samarbete inte strider mot eller hindrar det samarbete som föreskrivs i denna avdelning.

5. För att främja målen i denna artikel kommer bestämmelserna i denna artikel att ses över i enlighet med artikel 48.

Artikel 18 (f.d. artikel J 8)

1. Ordförandelandet skall företräda unionen i frågor som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.
2. Ordförandelandet skall ansvara för att beslut som fattas enligt denna avdelning genomförs; i den egenskapen skall det därför i princip uttrycka unionens ståndpunkt inom internationella organisationer och vid internationella konferenser.
3. Ordförandelandet skall biträdas av rådets generalsekreterare, som skall fungera som hög representant när det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.
4. Kommissionen skall fullt ut medverka i de uppgifter som avses i punkterna 1 och 2. Ordförandelandet skall när det gäller dessa uppgifter vid behov biträdas av den medlemsstat som står närmast i tur att utöva ordförandeskapet.
5. Rådet får när det anser det nödvändigt utse en särskild representant som skall ha mandat för särskilda politiska frågor.

Artikel 19 (f.d. artikel J 9)

1. Medlemsstaterna skall samordna sitt uppträdande inom internationella organisationer och vid internationella konferenser. De skall där hävda de gemensamma ståndpunkterna.

Inom internationella organisationer och vid internationella konferenser där inte samtliga medlemsstater deltar skall de deltagande medlemsstaterna hävda de gemensamma ståndpunkterna.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 och artikel 14.3 skall de medlemsstater som är företrädda inom internationella organisationer och vid internationella konferenser där inte samtliga medlemsstater deltar hålla de senare informerade om alla frågor som är av gemensamt intresse.

Medlemsstater som också är medlemmar av Förenta nationernas säkerhetsråd skall samråda med varandra och hålla övriga medlemsstater fullt informerade. Medlemsstater som är permanenta medlemmar av säkerhetsrådet skall då de fullgör sina uppgifter se till att unionens ståndpunkter och intressen tillvaratas, dock utan att detta skall påverka deras ansvar enligt bestämmelserna i Förenta nationernas stadga.

Artikel 20 (f.d. artikel J 10)

Medlemsstaternas diplomatiska och konsulära myndigheter och kommissionens delegationer i tredje land och vid internationella konferenser samt deras representationer vid internationella organisationer skall samarbeta för att säkerställa att av rådet beslutade gemensamma ståndpunkter och gemensamma åtgärder följs och genomförs.

De skall intensifiera samarbetet genom att utbyta information, göra gemensamma bedömningar och bidra till att genomföra de bestämmelser som avses i artikel 20 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Artikel 21 (f.d. artikel J 11)

Ordförandelandet skall höra Europaparlamentet om de viktigaste aspekterna och de grundläggande valmöjligheterna när det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och se till att vederbörlig hänsyn tas till Europaparlamentets synpunkter. Ordförandeskapet och kommissionen skall regelbundet hålla Europaparlamentet informerat om utvecklingen av unionens utrikes- och säkerhetspolitik.

Europaparlamentet får ställa frågor eller avge rekommendationer till rådet. En gång om året skall Europaparlamentet hålla en debatt om de framsteg som har gjorts för att genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Artikel 22 (f.d. artikel J 12)

1. Varje medlemsstat eller kommissionen får hänskjuta frågor om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken till rådet och lägga fram förslag för rådet.
2. I sådana fall som kräver ett snabbt beslut skall ordförandelandet på eget initiativ eller på begäran av kommissionen eller en medlemsstat kalla till ett extra rådssammanträde inom fyrtioåtta timmar eller, i en nödsituation, inom kortare tid.

Artikel 23 (f.d. artikel J 13)

1. Beslut enligt denna avdelning fattas enhälligt av rådet. Att personligen närvarande eller företrädde medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att sådana beslut fattas.

En rådsmedlem som avstår från att rösta får motivera sitt avstående genom att avge en formell förklaring enligt detta stycke. Om så sker skall rådsmedlemmen inte vara skyldig att tillämpa beslutet men skall godta att beslutet är förpliktande för unionen. Den berörda medlemsstaten skall i en anda av ömsesidig solidaritet avhålla sig från varje handling som skulle kunna strida mot eller hindra en unionshandling på grundval av det beslutet, och de andra medlemsstaterna skall respektera dess ståndpunkt. Om de rådsmedlemmar som på detta sätt motiverar sitt avstående företräder mer än en tredjedel av rösterna, vägda i enlighet med artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, skall beslutet inte fattas.

2. Rådet skall med avvikelse från bestämmelserna i punkt 1 med kvalificerad majoritet
  - besluta om gemensamma åtgärder, anta gemensamma ståndpunkter eller fatta andra beslut på grundval av en gemensam strategi,
  - besluta om genomförande av en gemensam åtgärd eller en gemensam ståndpunkt.

Om en rådsmedlem förklarar att denne av viktiga och uttalade skäl som rör nationell politik avser att motsätta sig antagandet av ett beslut som skall fattas med kvalificerad majoritet, skall omröstning inte ske. Rådet får med kvalificerad majoritet begära att frågan skall hänskjutas till Europeiska rådet för enhälligt beslut.

Rådsmedlemmarnas röster skall vägas i enlighet med artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Rådets beslut skall fattas med minst 62 röster från minst 10 medlemmar.

Denna punkt skall inte tillämpas på beslut som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

3. I procedurfrågor skall rådet fatta beslut med en majoritet av sina medlemmar.

Artikel 24 (f.d. artikel J 14)

När det är nödvändigt att ingå ett avtal med en eller flera stater eller internationella organisationer för att genomföra denna avdelning får rådet genom enhälligt beslut bemyndiga ordförandelandet, som om det är lämpligt skall biträdas av kommissionen, att inleda förhandlingar i detta syfte. Sådana avtal skall ingås av rådet genom enhälligt beslut efter rekommendation av ordförandelandet. Ett avtal skall inte vara bindande för en medlemsstat vars företrädare i rådet förklarar att medlemsstaten måste uppfylla vissa krav som följer av dess egna konstitutionella förfaranden; de övriga rådsmedlemmarna kan enas om att avtalet skall gälla provisoriskt för dem.

Bestämmelserna i denna artikel skall också gälla frågor som omfattas av avdelning VI.

Artikel 25 (f.d. artikel J 15)

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 207 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall en politisk kommitté övervaka den internationella situationen på de områden som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och bidra till att utforma politiken genom att avge yttranden till rådet på begäran av detta eller på eget initiativ. Kommittén skall också övervaka genomförandet av den beslutade politiken, dock utan att detta påverkar ordförandelandets eller kommissionens befogenheter.

Artikel 26 (f.d. artikel J 16)

Rådets generalsekreterare, som är den höge representanten för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, skall biträda rådet i frågor som rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, särskilt genom att medverka vid utformning, förberedelse och genomförande av beslut i politiska frågor samt att, när det är lämpligt, på rådets vägnar och på ordförandelandets begäran föra en politisk dialog med tredje part.

Artikel 27 (f.d. artikel J 17)

Kommissionen skall fullt ut delta i arbetet inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Artikel 28 (f.d. artikel J 18)

1. Artiklarna 189, 190, 196—199, 203, 204, 206—209, 213—219, 255 och 290 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas på bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning.
2. Institutionernas förvaltningsutgifter till följd av bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning skall belasta Europeiska gemenskapernas budget.
3. Driftsutgifterna för att genomföra de nämnda bestämmelserna skall också belasta Europeiska gemenskapernas budget, bortsett från driftsutgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser och i fall då rådet enhälligt beslutar något annat.

Om utgifterna inte skall belasta Europeiska gemenskapernas budget skall de belasta medlemsstaterna i enlighet med den på bruttonationalinkomsten grundade fördelningsnyckeln, om inte rådet enhälligt beslutar något annat. De medlemsstater, vilkas företrädare i rådet har avgett en formell förklaring enligt artikel 23.1 andra stycket är inte skyldiga att bidra till finansieringen av utgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

4. Det budgetförfarande som fastställs i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas på de utgifter som belastar Europeiska gemenskapernas budget.

AVDELNING VI

BESTÄMMELSER OM POLISSAMARBETE OCH STRAFFRÄTTSLIGT SAMARBETE*Artikel 29 (f.d. artikel K 1)*

Utan att det påverkar Europeiska gemenskapens befogenheter skall unionens mål vara att ge medborgarna en hög säkerhetsnivå inom ett område med frihet, säkerhet och rättvisa genom att bland medlemsstaterna utforma gemensamma insatser på områdena polissamarbete och straffrättsligt samarbete samt genom att förebygga och bekämpa rasism och främlingsfientlighet.

Detta mål skall uppnås genom förebyggande och bekämpande av brottslighet, vare sig denna är organiserad eller ej, särskilt terrorism, människohandel och brott mot barn, olaglig narkotikahandel och olaglig vapenhandel, korruption och bedrägeri, genom

- närmare samarbete mellan polismyndigheter, tullmyndigheter och andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna, både direkt och genom Europeiska polisbyrån (Europol), i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 30 och 32,

- närmare samarbete mellan rättsliga myndigheter och andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 31a—d och 32,
- tillnärmning, när det är nödvändigt, av straffrättsliga regler i medlemsstaterna i enlighet med bestämmelserna i artikel 31e.

Artikel 30 (f.d. artikel K 2)

1. De gemensamma insatserna på polissamarbetets område skall omfatta
  - a) operativt samarbete mellan de behöriga myndigheterna, inbegripet polisen, tullen och andra specialiserade brottsbekämpande organ i medlemsstaterna för att förebygga, upptäcka och utreda brott,
  - b) insamling, lagring, bearbetning, analys och utbyte av relevant information, inbegripet information som brottsbekämpande organ innehar, i synnerhet genom Europol, om rapporter om tvivelaktiga ekonomiska transaktioner, under iakttagande av tillämpliga bestämmelser om skydd av personuppgifter,
  - c) samarbete och gemensamma initiativ när det gäller utbildning, utbyte av sambandsmän, utstationering, användning av utrustning och kriminalteknisk forskning,
  - d) gemensam utvärdering av särskild utredningsteknik i samband med upptäckt av grova former av organiserad brottslighet.
2. Rådet skall främja samarbete genom Europol och skall särskilt, inom fem år från dagen för Amsterdamfördragets ikraftträdande,
  - a) göra det möjligt för Europol att underlätta och stödja förberedelse av samt att främja samordning och utförande av särskilda utredningsinsatser från medlemsstaternas behöriga myndigheters sida, inklusive operativa insatser av gemensamma grupper som omfattar företrädare för Europol i en stödjande funktion,
  - b) besluta om åtgärder som tillåter Europol att anmoda medlemsstaternas behöriga myndigheter att genomföra och samordna sina utredningar i särskilda fall och att utveckla specialiserad sakkunskap som kan ställas till medlemsstaternas förfogande för att biträda dem vid utredning av fall av organiserad brottslighet,
  - c) främja sambandssystem mellan tjänstemän som handlägger förundersökning respektive åtal och som är särskilt inriktade på att bekämpa organiserad brottslighet i nära samarbete med Europol,
  - d) upprätta ett nätverk för forskning, dokumentation och statistik om gränsöverskridande brottslighet.

Artikel 31 (f.d. artikel K 3)

De gemensamma insatserna rörande straffrättsligt samarbete skall omfatta

- a) underlättande och påskyndande av samarbete mellan behöriga ministerier och rättsliga eller likvärdiga myndigheter i medlemsstaterna när det gäller rättsliga förfaranden och verkställighet av beslut,
- b) underlättande av utlämning mellan medlemsstaterna,
- c) säkerställande av förenlighet mellan tillämpliga regler i medlemsstaterna, när detta är nödvändigt för att förbättra samarbetet,
- d) förebyggande av behörighetskonflikter mellan medlemsstaterna,
- e) gradvisa beslut om åtgärder som fastställer minimiregler avseende brottsrekvisit och påföljder på områdena organiserad brottslighet, terrorism och olaglig narkotikahandel.

Artikel 32 (f.d. artikel K 4)

Rådet skall bestämma de villkor och begränsningar enligt vilka de behöriga myndigheter som avses i artiklarna 30 och 31 får verka på en annan medlemsstats territorium i samverkan och samförstånd med den statens myndigheter.

Artikel 33 (f.d. artikel K 5)

Denna avdelning skall inte påverka medlemsstaternas ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten.

Artikel 34 (f.d. artikel K 6)

1. På de områden som avses i denna avdelning skall medlemsstaterna informera och samråda med varandra inom rådet i syfte att samordna sitt handlande. För detta ändamål skall de upprätta ett samarbete mellan de behöriga enheterna i sina förvaltningar.
2. Rådet skall på lämpligt sätt och enligt den ordning som anges i denna avdelning vidta åtgärder och främja samarbete som bidrar till att unionens mål uppnås. För detta ändamål får rådet genom enhälligt beslut på initiativ av en medlemsstat eller kommissionen
  - a) anta gemensamma ståndpunkter som anger unionens inställning i en viss fråga,
  - b) fatta rambeslut om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar. Rambesluten skall vara bindande för medlemsstaterna när det gäller de resultat som skall uppnås men skall överlåta åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt; de skall inte ha direkt effekt,

- c) fatta beslut för alla andra ändamål som stämmer överens med målen i denna avdelning, dock med uteslutande av tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar. Dessa beslut skall vara bindande och skall inte ha direkt effekt; rådet skall med kvalificerad majoritet besluta om de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra dessa beslut på unionsnivå,
- d) upprätta konventioner som rådet skall rekommendera medlemsstaterna att anta i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser. Medlemsstaterna skall påbörja tillämpliga förfaranden inom den tid som rådet fastställer.

Om inte annat anges i konventionerna skall dessa, så snart de har antagits av åtminstone hälften av medlemsstaterna, träda i kraft för dessa medlemsstater. Åtgärder för att genomföra konventionerna skall beslutas inom rådet med en majoritet av två tredjedelar av de fördragsslutande parterna.

3. När rådet skall besluta med kvalificerad majoritet skall medlemmarnas röster vägas enligt artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, varvid åtminstone 62 röster från minst 10 medlemmar skall krävas för beslut.

4. I procedurfrågor skall rådet besluta med en majoritet av sina medlemmar.

Artikel 35 (f.d. artikel K 7)

1. Europeiska gemenskapernas domstol skall vara behörig att i enlighet med de villkor som anges i denna artikel meddela förhandsavgöranden om giltighet och tolkning av rambeslut och beslut, om tolkning av konventioner som upprättas enligt denna avdelning och om giltighet och tolkning av åtgärderna för att genomföra dessa.

2. En medlemsstat skall ha möjlighet att genom en förklaring som avges vid tidpunkten för Amsterdamfördragets undertecknande eller när som helst därefter godta domstolens behörighet att meddela förhandsavgöranden enligt punkt 1.

3. En medlemsstat som avger en förklaring enligt punkt 2 skall ange antingen

- a) att en domstol i den medlemsstaten, mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, får begära att Europeiska gemenskapernas domstol meddelar ett förhandsavgörande om en fråga som uppkommer i ett mål som är anhängigt vid den förstnämnda domstolen om giltighet eller tolkning av en rättsakt som avses i punkt 1, om den förstnämnda domstolen anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken, eller
- b) att en domstol i den staten får begära att Europeiska gemenskapernas domstol meddelar ett förhandsavgörande i en fråga som uppkommer i ett mål som är anhängigt vid den förstnämnda domstolen om giltighet eller tolkning av en rättsakt som avses i punkt 1, om den förstnämnda domstolen anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken.

4. Varje medlemsstat skall, vare sig den har avgivit en förklaring enligt punkt 2 eller inte, ha rätt att till domstolen inkomma med inlagor eller skriftliga synpunkter i mål som uppkommer enligt punkt 1.

5. Domstolen skall inte vara behörig att pröva giltigheten eller proportionaliteten av insatser som polis eller andra brottsbekämpande organ gör i en medlemsstat eller av medlemsstaternas utövning av sitt ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten.

6. Domstolen skall vara behörig att granska lagenligheten av rambeslut och andra beslut när en medlemsstat eller kommissionen väcker talan rörande bristande behörighet, åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, åsidosättande av detta fördrag eller av någon rättsregel som gäller dess tillämpning eller rörande maktmissbruk. Talan som avses i denna punkt skall väckas inom två månader från den dag då åtgärden offentliggjordes.

7. Domstolen skall vara behörig att avgöra alla tvister mellan medlemsstaterna om tolkning eller tillämpning av rättsakter som har antagits enligt artikel 34.2, om rådet inte kan avgöra tvisten inom sex månader efter det att den hänsköts till rådet av en av dess medlemmar. Domstolen skall även vara behörig att döma i tvister mellan medlemsstaterna och kommissionen om tolkning eller tillämpning av konventioner som har upprättats enligt artikel 34.2 d.

Artikel 36 (f.d. artikel K 8)

1. En samordningskommitté som består av högre tjänstemän skall inrättas. Utöver sin samordningsfunktion skall kommittén ha till uppgift att

— avge yttranden till rådet, antingen på rådets begäran eller på eget initiativ,

— utan att det påverkar tillämpningen av artikel 207 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, bidra till att förbereda rådets överläggningar inom de områden som avses i artikel 29.

2. Kommissionen skall fullt ut delta i arbetet inom de områden som avses i denna avdelning.

Artikel 37 (f.d. artikel K 9)

Medlemsstaterna skall inom internationella organisationer och vid internationella konferenser företräda de gemensamma ståndpunkter som har antagits enligt bestämmelserna i denna avdelning.

Artiklarna 18 och 19 skall i förekommande fall tillämpas på frågor som omfattas av denna avdelning.

Artikel 38 (f.d. artikel K 10)

Sådana avtal som avses i artikel 24 får omfatta frågor som omfattas av denna avdelning.

Artikel 39 (f.d. artikel K 11)

1. Rådet skall höra Europaparlamentet innan det beslutar om en sådan åtgärd som avses i artikel 34.2 b, 34.2 c och 34.2 d. Europaparlamentet skall avge sitt yttrande inom en tidsfrist som rådet får bestämma och som inte får vara kortare än tre månader. Om inget yttrande har avgivits inom denna tid får rådet fatta beslut.

2. Ordförandelandet och kommissionen skall regelbundet underrätta Europaparlamentet om överläggningar på de områden som omfattas av denna avdelning.

3. Europaparlamentet får ställa frågor eller avge rekommendationer till rådet. Europaparlamentet skall varje år hålla en debatt om de framsteg som har gjorts inom de områden som avses i denna avdelning.

Artikel 40 (f.d. artikel K 12)

1. Medlemsstater som har för avsikt att upprätta ett närmare samarbete sinsemellan kan, i enlighet med artiklarna 43 och 44, bemyndigas att använda de institutioner, förfaranden och mekanismer som föreskrivs i fördragen, förutsatt att det föreslagna samarbetet

- a) respekterar Europeiska gemenskapens befogenheter och de mål som uppställs i denna avdelning,
- b) syftar till att göra det möjligt för unionen att snabbare utvecklas till ett område med frihet, säkerhet och rättvisa.

2. Sådana bemyndiganden som avses i punkt 1 skall meddelas av rådet, som skall besluta med kvalificerad majoritet på begäran av berörda medlemsstater och efter att ha uppmanat kommissionen att yttra sig; denna begäran skall också överlämnas till Europaparlamentet.

Om en rådsmedlem förklarar att denne av viktiga och uttalade skäl som rör nationell politik avser att motsätta sig att ett bemyndigande meddelas med kvalificerad majoritet, skall omröstning inte äga rum. Rådet får med kvalificerad majoritet begära att frågan skall hänskjutas till Europeiska rådet för enhälligt beslut.

Rådsmedlemmarnas röster skall vägas i enlighet med artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Rådets beslut skall fattas med minst 62 röster från minst 10 medlemsstater.

3. Varje medlemsstat som önskar delta i samarbete enligt denna artikel skall anmäla sin avsikt till rådet och till kommissionen, som inom tre månader efter att ha mottagit anmälan skall avge ett yttrande till rådet, eventuellt åtföljt av en rekommendation om sådana särskilda arrangemang som den anser nödvändiga för att den medlemsstaten skall kunna delta i det ifrågavarande samarbetet. Rådet skall inom fyra månader efter denna anmälan besluta i anledning av begäran och om sådana särskilda arrangemang som det anser nödvändiga. Beslutet skall anses fattat, om inte rådet med kvalificerad majoritet beslutar att skjuta upp beslutet; i så fall skall rådet motivera sitt beslut och bestämma en tidsfrist för ny behandling av ärendet. Vid tillämpning av denna punkt skall rådet besluta enligt de villkor som anges i artikel 44.

4. Bestämmelserna i artiklarna 29—41 skall tillämpas på det närmare samarbete som avses i denna artikel, utom när annat föreskrivs i denna artikel och i artiklarna 43—44.

De bestämmelser i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen som rör Europeiska gemenskapernas domstols behörighet och utövningen av denna behörighet skall tillämpas på punkterna 1, 2 och 3.

5. Denna artikel skall inte påverka tillämpningen av bestämmelserna i protokollet om införlivande av Schengenregelverket inom Europeiska unionens ramar.

Artikel 41 (f.d. artikel K 13)

1. Artiklarna 189, 190, 195, 196—199, 203, 204, 205.3, 206—209, 213—219, 255 och 290 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas på bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning.

2. Institutionernas förvaltningsutgifter till följd av bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning skall belasta Europeiska gemenskapernas budget.

3. Driftsutgifterna för att genomföra de nämnda bestämmelserna skall också belasta Europeiska gemenskapernas budget, om inte rådet enhälligt beslutar något annat. Om utgifterna inte skall belasta Europeiska gemenskapernas budget skall de belasta medlemsstaterna i enlighet med den på bruttonationalinkomsten grundade fördelningsnyckeln, om inte rådet enhälligt beslutar något annat.

4. Det budgetförfarande som fastställs i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas på de utgifter som belastar Europeiska gemenskapernas budget.

Artikel 42 (f.d. artikel K 14)

På initiativ av kommissionen eller en medlemsstat och efter att ha hört Europaparlamentet får rådet enhälligt besluta att åtgärder inom de områden som avses i artikel 29 skall omfattas av avdelning IV i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och samtidigt fastställa vilka omröstningsregler som skall gälla. Rådet skall rekommendera medlemsstaterna att anta ett sådant beslut i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser.

AVDELNING VII (f.d. avdelning VIa)

BESTÄMMELSER OM ETT NÄRMARE SAMARBETE

Artikel 43 (f.d. artikel K 15)

1. De medlemsstater som avser att upprätta ett närmare samarbete sinsemellan får använda sig av de institutioner, förfaranden och mekanismer som föreskrivs i det här fördraget och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, förutsatt att samarbetet
- a) syftar till att främja unionens mål och till att skydda och tjäna dess intressen,
  - b) respekterar de nämnda fördragens principer och unionens gemensamma institutionella ram,
  - c) endast används som en sista utväg, när de nämnda fördragens mål inte kan uppnås genom tillämpning av de relevanta förfaranden som föreskrivs där,
  - d) berör åtminstone en majoritet av medlemsstaterna,
  - e) inte påverkar gemenskapens regelverk och de åtgärder som har beslutats enligt övriga bestämmelser i de nämnda fördragen,
  - f) inte påverkar befogenheter, rättigheter, skyldigheter och intressen för de medlemsstater som inte deltar,
  - g) är öppet för alla medlemsstater och tillåter dem att bli parter i samarbetet när som helst, under förutsättning att de iakttar grundbeslutet och de beslut som fattas inom den ramen,
  - h) sker under iakttagande av de särskilda tilläggskriterierna i artikel 11 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 40 i detta fördrag, beroende på vilket område som berörs, samt att rådet ger sitt bemyndigande till det i enlighet med de förfaranden som fastställs där.
2. Medlemsstaterna skall, i den mån de berörs, tillämpa de rättsakter och beslut som antas för att genomföra det samarbete som de deltar i. De medlemsstater som inte deltar i detta samarbete skall inte hindra de deltagande medlemsstaterna från att genomföra det.

Artikel 44 (f.d. artikel K 16)

1. Vid antagande av de rättsakter och beslut som är nödvändiga för att genomföra det samarbete som avses i artikel 43, skall de relevanta institutionella bestämmelserna i detta fördrag och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen tillämpas. Alla rådsmedlemmar skall kunna delta i överläggningarna, dock får endast de som företräder deltagande medlemsstater delta i beslutsfattandet. Kvalificerad majoritet skall anses vara samma andel av de berörda rådsmedlemmarnas vägda röster, som den som anges i artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Enhällighet kräver endast de berörda rådsmedlemmarnas röster.

2. Andra utgifter för samarbetets genomförande än de förvaltningskostnader som institutionerna åsamkas skall bäras av de deltagande medlemsstaterna, om inte rådet enhälligt beslutar något annat.

Artikel 45 (f.d. artikel K 17)

Rådet och kommissionen skall regelbundet underrätta Europaparlamentet om utvecklingen av det närmare samarbete som upprättas på grundval av denna avdelning.

AVDELNING VIII (f.d. avdelning VII)

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 46 (f.d. artikel L)

Bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen och Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen om Europeiska gemenskapernas domstols behörighet och om utövandet av denna behörighet, skall endast tillämpas på följande bestämmelser i det här fördraget:

- a) Bestämmelserna om ändring av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen i syfte att upprätta Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen och Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.
- b) Bestämmelserna i avdelning VI enligt de villkor som föreskrivs i artikel 35.
- c) Bestämmelserna i avdelning VII enligt de villkor som föreskrivs i artikel 11 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 40 i detta fördrag.
- d) Artikel 6.2 i fråga om institutionernas verksamhet i den mån som domstolen har behörighet enligt fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna och enligt det här fördraget.
- e) Artiklarna 46—53.

Artikel 47 (f.d. artikel M)

Om inte annat följer av bestämmelserna om ändring av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen i syfte att upprätta Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen och dessa slutbestämmelser skall ingen bestämmelse i det här fördraget inverka på fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna eller på senare fördrag och rättsakter om ändring eller komplettering av de fördragen.

Artikel 48 (f.d. artikel N)

Varje medlemsstats regering eller kommissionen får förelägga rådet förslag till ändringar av de fördrag som unionen bygger på.

Om rådet efter att ha hört Europaparlamentet och i förekommande fall kommissionen, uttalar sig för att sammankalla en konferens med företrädare för medlemsstaternas regeringar, skall konferensen sammankallas av rådets ordförande i syfte att i samförstånd komma överens om de ändringar som skall göras i dessa fördrag. Även Europeiska centralbanken skall höras när det är fråga om institutionella ändringar på det monetära området.

Ändringarna skall träda i kraft när de har ratificerats av samtliga medlemsstater i överensstämmelse med deras konstitutionella bestämmelser.

Artikel 49 (f.d. artikel O)

Varje europeisk stat som respekterar de principer som anges i artikel 6.1 får ansöka om att bli medlem av unionen. Ansökan skall ställas till rådet, som skall besluta enhälligt efter att ha hört kommissionen och efter samtycke av Europaparlamentet, som skall fatta sitt beslut med absolut majoritet av sina ledamöter.

Villkoren för att upptas som medlem och de anpassningar av fördragen som unionen bygger på, som därigenom blir nödvändiga, skall fastställas i ett avtal mellan medlemsstaterna och den ansökande staten. Detta avtal skall föreläggas samtliga avtalslutande stater för ratifikation i överensstämmelse med deras konstitutionella bestämmelser.

Artikel 50 (f.d. artikel P)

1. Artiklarna 2—7 och 10—19 i fördraget om upprättandet av ett gemensamt råd och en gemensam kommission för Europeiska gemenskaperna, undertecknat i Bryssel den 8 april 1965, skall upphöra att gälla.

2. Artikel 2, artikel 3.2 och avdelning III i Europeiska enhetsakten, undertecknad i Luxemburg den 17 februari 1986 och i Haag den 28 februari 1986, skall upphöra att gälla.

Artikel 51 (f.d. artikel Q)

Detta fördrag har ingåtts på obegränsad tid.

Artikel 52 (f.d. artikel R)

1. Detta fördrag skall ratificeras av de höga fördragsslutande parterna i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Italienska republikens regering.
2. Detta fördrag träder i kraft den 1 januari 1993 förutsatt att samtliga ratifikationsinstrument har deponerats eller, om så inte är fallet, den första dagen i den månad som följer efter det att det sista ratifikationsinstrumentet har deponerats.

Artikel 53 (f.d. artikel S)

Detta fördrag, upprättat i ett enda original på danska, engelska, franska, grekiska, iriska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska och tyska språken, vilka texter är lika giltiga på alla språken, skall deponeras i arkiven hos Italienska republikens regering, som skall överlämna en bestyrkt kopia till var och en av regeringarna i övriga signatärstater.

Till följd av 1994 års anslutningsfördrag är även de finska och svenska texterna giltiga.

Till bevis härpå har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta fördrag.

Som skedde i Maastricht den sjunde februari nittonhundranittiotvå.

Mark EYSKENS

Uffe ELLEMAN-JENSEN

Hans-Dietrich GENSCHER

Antonios SAMARAS

Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ

Roland DUMAS

Gerard COLLINS

Dianno DE MICHELIS

Jacques F. POOS

Hans VAN DEN BROEK

Joao de Deus PINHEIRO

Douglas HURD

Philippe MAYSTADT

Anders FOGH RASMUSSEN

Theodor WAIGEL

Efthymios CHRISTODOULOU

Carlos SOLCHAGA CATALÁN

Pierre BÉRÉGOVOY

Bertie AHERN

Guido CARLI

Jean-Claude JUNCKER

Willem KOK

Jorge BRAGA DE MACEDO

Francis MAUDE